

Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö

Lausunto 11.5.2022

HE 43/2022 vp

Kulttuuripoliitiikan tutkimuskeskus CUPOREn lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Asia: HE 43/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Kulttuuripoliitiikan tutkimuskeskus CUPORE kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. Cupore toteaa hallituksen esityksestä seuraavaa:

Cupore pitää esityksen tavoitteita ja ehdotettuja ratkaisuja pääosin perusteltuina. Tekijänoikeusjärjestelmän on tärkeää mukautua toimintaympäristön muutoksiin ja joustaa sisältöjen käyttö- ja jakamistapojen muuttuessa. Tekijänoikeusjärjestelmän toimintaympäristössä on tapahtunut viime vuosikymmeninä suuria muutoksia. Digitalisaatio on muuttanut teosmarkkinoita, sisällön jakeluprosesseja ja kulttuurin kokemisen muotoja. Muutokset ovat globaaleja ja monilla tekijänoikeuden ydinaloilla kilpailu on kansainvälistynyt. Euroopan komission *Digitaalisten sisämarkkinoiden strategia* ja hallituksen esityksellä toimeenpantava *DSM-direktiivi* (2019/790) nykyaikaistavat lainsäädäntöä ja mukauttavat tekijänoikeusjärjestelmää digitaalisen toimintaympäristön tuomiin muutoksiin. Cupore katsoo, että ehdotetut lainmuutokset vastaavat tekijänoikeusjärjestelmän toimintaympäristön muutoksiin ja edistävät tekijänoikeusjärjestelmän toimivuutta digitaalisessa ympäristössä. Ne myös vahvistavat tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden neuvotteluasemaa suhteessa teosten käyttäjiin ja verkkosisällönjakopalveluihin.

Tekijänoikeusjärjestelmän tasapainoinen toiminta

Cuporen vuonna 2016 julkaisemassa tekijänoikeusjärjestelmän toimivuuden arviointimetodologiassa¹ todettiin, että hyvin toimiva tekijänoikeusjärjestelmä etsii tasapainoa oikeudenhaltijoiden ja yleisen edun toteutumisen välillä. Järjestelmän tulee kannustaa luovaan työhön ja siihen investoimiseen, ja toisaalta varmistaa teosten saatavuus yleisölle. Tasapainoista toimintaa arvioitaessa on tärkeää huomioida myös markkinoiden toimintaan ja luvattomaan käyttöön liittyvät näkökohdat.

¹ Kautio, T., Lefever, N. & Määttä, M. (2016). Assessing the Operation of Copyright and Related Rights Systems: Methodology Framework. Cuporen verkkojulkaisu 37. <https://www.cupore.fi/en/publications/cupore-s-publications/assessing-the-operation-of-copyright-and-related-rights-systems-methodology-framework>

Teknologisen kehityksen myötä tekijänoikeuskysymykset koskettavat aiempaa selkeämmin suurta yleisöä. Sisällön luomiseen ja jakamiseen on tarjolla yhä kehittyneempiä ja kaikkien saatavilla olevia teknologioita. Cupore näkee tärkeänä, että hallituksen esitys selkeyttää monilta osin tilanteita, joissa oikeudellinen epävarmuus on lisääntynyt teknologisen kehityksen myötä.

Digitalisaatio on avannut tekijänoikeudellisille sisällöille uusia markkinoita ja jakelumenetelmiä. Se on myös muuttanut sisältöjen kysyntää sekä loppukäyttäjien mahdollisuuksia osallistua sisällöntuotantoon ns. tuottajakuluttajina. Tekijänoikeudellisten alojen rakenteellisiin muutoksiin liittyy haasteita, jotka liittyvät esimerkiksi tekijänoikeustulojen ohjautumiseen arvoketjuissa. Tämä kehitys on huomioitu laajentamalla kuvataallenteella esiintyvän esittävän taiteilijan yksinoikeutta (**45 §**) ja säätämällä lehtikustantajien uudesta lähioikeudesta (**50 §**). Myös uuden **28 a §**:n mukaisen oikeuden asianmukaiseen ja oikeasuhtaiseen korvaukseen voidaan nähdä kannustavan luovan työn tekijöitä.

Cuporen tutkimuksessa² havaittiin, että teosten saatavuuteen kirjastojen, arkistojen ja museoiden kautta sekä teosten opetus- ja jatkokäyttöön liittyy haasteita, joiden taustalla ovat digitaaliteknologian mukanaan tuomat uudet käytännöt. Teosten saatavuuteen liittyviin haasteisiin vastaavat erityisesti hallituksen esityksen säännökset, jotka koskevat

- 1) kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttämistä sopimuslisenssin nojalla (**16 g §**)
- 2) teosten kappaleiden valmistamista tekstin- ja tiedonlouhintaa varten (**13 b §**),
- 3) teosten käyttämistä opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa (**14 §**) ja
- 4) teosten käyttämistä opetuksen havainnollistamiseen (**14 a §**).

Lakiehdotuksessa on tehty kompromisseja haettaessa oikeudenmukaista tasapainoa tekijöiden ja teosten käyttäjien intressien välillä. Esimerkiksi tekijät, joiden teoksia käytetään havainnollistamaan opetusta, eivät voi kieltää käyttöä, mutta heille maksetaan korvaus. Säädöksen mukaan tekijät eivät voi kieltää käyttöä, mutta heille maksetaan teoksen käytöstä korvaus. Nähtäväksi jää, kuinka hyvin tämä korvausjärjestelmä toimii käytännössä. Myös uusi **30 b §** vaikuttaa epäsuorasti sisältöjen saatavuuteen ja markkinoiden tehokkaaseen toimintaan. Sen mukaan on mahdollista peruuttaa oikeudenluovutus silloin, kun teosta ei ole hyödynnetty.

Tekijänoikeuden alaisia sisältöjä jaetaan laajasti internetin alustoilla ja itse tuotettuun sisältöön saatetaan liittää muiden teoksia. Cuporen vuonna 2020 päättyneessä suomalaisten näkemyksiä tekijänoikeusjärjestelmästä käsitelleessä tutkimuksessa³ havaittiin, että suomalaiset kokevat tekijänoikeuden loukkaamisen verkkoympäristössä helpoksi. Samoin havaittiin, että käytettävät valvontakeinot ovat rajallisia. Toimintaympäristön muutokset haastavat tekijänoikeusjärjestelmän legitimizeettiiä kansalaisten silmissä, kun koetaan ettei olemassa oleva lainsäädäntö kykene vastaamaan teknologisen kehityksen tuomiin uusiin sisällön käyttötapoihin. Erityisesti tekijänoikeuslain uuteen **6 a** lukuun sisältyvät säännökset verkkosisällön jakopalvelun tarjoajan vastuusta käyttäjien palveluun tallentamasta tekijänoikeutta loukkaavasta aineistosta auttavat estämään tekijänoikeusloukkauksia verkossa.

² Kortelainen, J., Lefever, N. & Kautio, T. (2018). *Tietopohjaa tulevaan – Katsaus Suomen tekijänoikeusjärjestelmään*. Cuporen verkkojulkaisu 48. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/tietopohjaa-tulevaan-katsaus-suomen-tekijaenoikeusjaerjestelmaeaeen>

³ Kautio, T., Oksanen-Särelä, K. & Kurlin Niiniahio, A. (2020). *Suomalaisten näkemykset tekijänoikeusjärjestelmästä*. Cuporen verkkojulkaisu 61. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/suomalaisten-naekemykset-tekijaenoikeusjaerjestelmaestae>

Tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden neuvotteluvoima

Cupore pitää hyvänä sitä, että esitetyt säännökset parantavat tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden neuvotteluasemaa digitaalisilla markkinoilla. Hallituksen esitys sisältää säännöksiä, jotka koskevat muun muassa sopimusten läpinäkyvyyttä sekä tekijöille ja esittäville taiteilijoille maksettavien korvausten asianmukaisuutta ja oikeasuhtaisuutta. Epäsuhtainen neuvotteluasetelma sopimustilanteissa voi johtaa kohtuuttomiin sopimusehtoihin koko tuotannon arvoketjussa. Tämä voi heikentää tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden kanssa tehtävien sopimusten ja sopimusehtojen asianmukaisuutta ja oikeasuhtaisuutta.

Taiteen ja kulttuurin barometrin 2019⁴ tulosten perusteella taiteilijat eivät useinkaan koe olevansa neuvottelukumppaneiden kanssa tasavertaisia sopimusneuvotteluissa. Teosten käytöstä ei aina koeta saatavan asianmukaista korvausta. Oman osaamisen arvon heikko tunnistaminen sekä epätietoisuus itselle kuuluvista oikeuksista heikentävät tekijän asemaa neuvotteluissa työn hinnoittelusta ja korvauksesta. Lähes puolet (44 %) barometrin vastaajista koki digitalisaation aiheuttavan itselleen vähintään jossain määrin huolta tekijänoikeuksiensa loukkaamisesta.

Cuporessa meneillään olevassa audiovisuaalisen alan tekijänoikeuskysymyksiä koskevassa hankkeessa⁵ on kartoitettu audiovisuaalisen alan keskeisiä tekijänoikeudellisia ongelmia ja kehitystarpeita. Tähänastisessa tarkastelussa on noussut esiin, että digitalisaatio on muuttanut toimialan rakennetta ja esimerkiksi kansainvälisten tilausvideopalveluyhtiöiden tarjoamat sopimusehdot voivat olla epäedullisia tuottajille. Sillä, miten oikeuksien siirrosta sovittaessa huomioidaan sisältöjen tulevia, potentiaalisia käyttötapoja, on suora vaikutus tekijöiden saamiin korvauksiin.

Cuporen aiemmassa, kirja-alan tekijänoikeuskysymyksiä koskevassa pilottitutkimuksessa⁶ todettiin, että neuvotteluasemien epätasa-arvoisuuteen vaikuttivat muun muassa taloudelliset resurssit sekä erot lain tuntemuksessa ja sopimusesaamisessa. Kirjallisuuden alan tekijöiden edustajat olivat sitä mieltä, että tekijänoikeuslainsäädännön pitäisi varmistaa sopimusehtojen kohtuullisuus tehokkaammin.

Tämän tiedon valossa Cupore katsoo, että esitetyt säännökset koskien asianmukaista ja oikeasuhtaista korvausta (**28 a §**), tekijänoikeuden luovutusta koskevan kohtuuttoman sopimusehdon sovittelua (**29 §**), tekijän oikeutta saada säännöllisesti selvitys teoksen hyödyntämisestä (**30 a §**) ja oikeutta peruuttaa oikeuden luovutus silloin, kun teosta ei ole hyödynnetty kaupallisesti (**30 b §**) vastaavat tarpeisiin ja ovat perusteltuja.

⁴ Hirvi-Iljäs, M., Sokka, S., Rensujeff, K., Kautio, T. & Kurlin, A. (2020). *Taiteen ja kulttuurin barometri 2019. Taiteilijoiden työ ja toimeentulon muodot*. Cuporen verkkojulkaisuja 57. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/taiteen-ja-kulttuurin-barometri-2019-taiteilijoiden-tyo-ja-toimeentulo>

⁵ Tekijänoikeuskysymykset audiovisuaalisella alalla -tutkimushanke, <https://www.cupore.fi/fi/tutkimus/tutkimushankkeet/tekijaenoikeuskysymykset-audiovisuaalisella-alalla>

⁶ Cupore (2016). *Terms for Transfer and Licensing of Rights – Focus: Literature (Book Publishing Industry). Report on Piloting in Finland*. Cuporen verkkojulkaisuja 39:33.

Hyvän hallintotavan periaatteiden huomioiminen

Tarkasteltaessa lainvalmisteluprosessia ja esitettyjä säännöksiä hyvän hallintotavan periaatteiden näkökulmasta Cuporen julkaisemaa arviointikehikkoa⁷ hyödyntäen, voidaan todeta seuraavaa: Tekijänoikeuslain uudistushankkeen aikana järjestettiin runsaasti keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ja työpajoja, ja näin mahdollistettiin eri sidosryhmien osallistuminen työprosessiin. Tekijänoikeuslain uudistushanke oli näiltä osin *läpinäkyvää* ja *osallistavaa*. Sidosryhmien *tasapuolista* kohtelua voidaan tukea toteuttamalla lainvalmisteluvaiheessa vaikutusarviointeja sekä arvioimalla eri sidosryhmien edustusta julkisissa kuulemisissa, lausuntokierroksilla, työryhmissä ja muilla foorumeilla. Lainvalmisteluvaiheessa tehtiin säädösehdoitusten vaikutusten arviointia vain rajallisesti, mutta tausta-aineistona oli Euroopan komission kattava vaikutusarviointi⁸. Lainvalmisteluprosessin viimeisissä, lausuntokierroksen jälkeisissä vaiheissa tehtiin hallituksen esityksen luonnokseen runsaasti muutoksia. Cupore kiinnittää huomiota siihen, että tässä säädösvalmistelun vaiheessa ei enää annettu lainsäädäntöaloitteen uutta luonnosversiota tiedoksi sidosryhmille, eikä uutta lausuntokierrosta järjestetty. Lausuntokierros olisi lisännyt lainvalmisteluprosessin *tasapuolisuutta* ja *osallistavuutta*.

Cupore katsoo, että uuden **30 a §**:n säännökset koskien selvityksen antamista teoksen hyödyntämisestä, lisäävät *läpinäkyvyyttä*. Uudet säännökset *yhtenäistävät* Suomen lainsäädäntöä Euroopan unionin lainsäädännön kanssa. Uuden **55 i §**:n mukainen vaihtoehtoinen menettely erimielisyyksien ratkaisemiseksi mahdollistaa sen, että *toimivalta jakautuu* eri toimijoille. Säännöksen oikeudesta asianmukaiseen ja oikeasuhtaiseen korvaukseen (**28 a §**) voidaan nähdä parantavan tekijänoikeusjärjestelmän *tasapuolisuutta*. Uuden **30 b §**:n mukainen tekijän oikeus peruuttaa oikeudenluovutus silloin, kun teosta ei ole hyödynnetty voi lisätä teosten saatavuutta ja siten lisätä tekijänoikeusjärjestelmän *tehokkuutta*. Lisäksi **48 §:n 4 momentti** parantaisi tekijänoikeusjärjestelmän *kykyä reagoida* teknologiseen kehitykseen, kun sääntely olisi jatkossa täysin neutraalia suhteessa edelleen lähettämisessä käytettyyn tekniikkaan.

Voidaan kysyä, miten taataan riidanratkaisusta vastaavan viranomaisen *reagointikyky*. Lisäksi jää vielä ratkaistavaksi, kuinka varmistetaan riidanratkaisumekanismin *tehokkuus* ja kuinka suuret määrärahat valtion talousarviossa osoitetaan tekijänoikeudellisten erimielisyyksien ratkaisemista koskevalle uudelle vaihtoehtoiselle menettelylle.

Yksittäisistä lainkohdista Cupore haluaa lausua seuraavaa:

13 b §

Teosten kappaleiden valmistaminen tekstin- ja tiedonlouhintaa varten

Vuosina 2014–2016 toteutetussa Cuporen ja Suomen tekijänoikeudellisen yhdistyksen ESCIA-pilottihankkeessa⁹ tunnistettiin tekijänoikeudella suojatun aineiston tutkimuskäyttöön liittyviä ongelmia. Yksi keskeisimmistä hankkeessa esiin nousseista ongelma-alueista oli tekstin- ja tiedonlouhinnan käyttö analytiikkatyökaluna erityisesti humanististen ja yhteiskuntatieteiden aloilla.

⁷ Kautio, T. & Lefever, N. (2018). *Assessing Governance in the Context of Copyright Systems - Second Edition*. Cupore webpublications 45. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/assessing-governance-in-the-context-of-copyright-systems-113710-13062017>

⁸ Commission Staff Working Document, Impact Assessment on the Modernisation of EU copyright rules, SWD(2016) 0301 final, 2016/0284 (COD)

⁹ Muikku, J., Kautio, T., Lienes, J. & Kortelainen, J. (2018). *ESCIA Pilot Study: The Use of Copyrighted Material for the Purposes of Non-commercial Scientific Research*. Cupore verkkajulkaisu 50 & Publications / Finnish Copyright Institute no. 34. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/escia-pilot-study>

Tekstin- ja tiedonlouhintaa koskeva tekijänoikeuden rajoitus mahdollistaa aineistojen analysoinnin tietoteknisiä välineitä käyttäen ja vähentää tähän liittyvää oikeudellista epävarmuutta. Rajoitussäännös lisää mahdollisuuksia tieteellisen tutkimuksen toteuttamiseen. Cupore kannattaa tekstin- ja tiedonlouhintaa koskevaa rajoitussäännöstä.

14 a §

Teosten käyttäminen opetuksen havainnollistamiseen

Cupore pitää hyvänä sitä, että ehdotettu **14 a §** teosten käyttämisestä opetuksen havainnollistamiseen vähentää oikeudellista epävarmuutta. Lainmuutos helpottaisi opettajien työtä, sillä heidän ei enää tarvitsisi tarkistaa, onko teosta lupa käyttää opetustarkoituksessa. Cuporen tutkimuksessa¹⁰ todettiin, että aineistojen opetuskäyttöön liittyy yleistä epätietoisuutta erityisesti uusilla, teknologisen kehityksen myötä kehittyneillä alueilla. Hallituksen esityksessä ehdotettu ratkaisu perustuu pakkolisenssiin, joka täydentää olemassa olevaa sopimuslissenssisäännöstä.

Ehdotetun **14 a §:n** mukaisen ratkaisun haittapuolena on, että valtion budjetissa pakkolisenssiin perustuvalle korvaukselle osoitettu määrä saattaa vaihdella ajan myötä. Jos valtion budjetissa korvaukselle osoitettu määrä on huomattavasti pienempi kuin sopimuslissenssijärjestelmään perustuva korvaus, se voi luoda epätasa-arvoisen tilanteen eri järjestelyihin perustuvia korvauksia saavien tekijöiden välillä.

Ehdotuksessa myös selvennetään, että teoksesta voidaan käyttää eri suuruisia osia asiayhteydestä ja käyttötilanteesta riippuen. Lisäksi selvennetään, että oppilaat ja opiskelijat saavat valmistaa kappaleita teoksesta myös oman opiskelunsa yhteydessä. Avoimeksi jää vielä kysymys, salliiko teoksen käyttäminen opetuksen havainnollistamiseen teosten muuntelun ja yhdistämisen.

Lakiehdotuksessa myös selvennetään, että säännöstä ei sovelleta opettajien omaa opetustaan varten valmistamaan aineistoon. Kuitenkin Cuporen tutkimuksessa¹⁰ havaittiin, että esimerkiksi opettajien itsensä tekemän opetusmateriaalin jakamiseen tarvitaan läpinäkyviä menettelyjä.

6 a luku

Verkkosisällönjakopalvelut

Tekijänoikeuslakiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusi **6 a luku**, joka määrittäisi verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan vastuuta palvelun käyttäjien palveluun tallentamista aineistoista. Uuden **55 f §:n** mukaisesti automaattisia estokeinoja voidaan käyttää erityisesti silloin, kun on suurella todennäköisyydellä oletettavissa, että on kyse tekijänoikeuden loukkauksesta. Automaattiset estokeinot ovat tärkeitä tekijöiden oikeuksien turvaamiseksi. Toisaalta ne voivat olla ongelmallisia sisältöä jakavien käyttäjien näkökulmasta, jos loukkaavan sisällön tunnistamisessa tapahtuu virhe. Vaikutuksia voi olla erityisesti tuottajakuluttajiin (*prosumers*), joiden toiminta perustuu sisällön jakamiseen internet-alustoilla. On olemassa myös riski, että alustapalvelujen tarjoajat alkaisivat suodattaa myös sallittua – esimerkiksi parodian piiriin luettavaa sisältöä ja siten rajoittaisivat ilmaisunvapautta. Sisällöntunnistusteknologiat eivät todennäköisesti tunnista, onko muunneltu teos parodia.

¹⁰ Kortelainen, J., Lefever, N. & Kautio, T. (2019). *Tekijänoikeuskysymykset opetustoiminnassa – Kartoitut tekijänoikeustietämyksestä ja aineistojen käytöstä*. Cuporen verkkojulkaisu 54. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/tekijanoikeuskysymykset-opetustoiminnassa>

Tehokkaat ja nopeat valitus- ja muutoksenhakumekanismit ovat edellä mainituista syistä ratkaisevan tärkeitä. Tätä varten säädettäisiin palveluntarjoajan velvollisuudesta tarjota palvelun käyttäjälle ja tekijälle **55 h §:n** mukainen valitus- ja oikeussuojamekanismi sekä uusi vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely, jossa opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät riippumattomat asiantuntijat antaisivat suosituksia erimielisyyksiä koskevissa kysymyksissä (**55 i §**).

Cupore katsoo, edellä mainittujen oikeussuojakeinojen oikeudenmukaisuus ja nopeus on erityisen tärkeää. Keskeneräiset teosten poistamista tai palauttamista sisällönjakopalveluihin koskevat pyynnöt eivät saisi aiheuttaa kohtuutonta taakkaa ja oikeudellista epävarmuutta tekijöille tai sisällön käyttäjille. DSM-direktiivi edellyttää, että valitukset on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä. Tätä tarkoitusta varten voisi olla järkevää säätää määräajasta, jonka kuluessa palveluntarjoajien olisi ratkaistava erimielisyydet.

On keskeistä, että uusien vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen toimintaan varataan riittävät resurssit tehokkaan ja nopean toiminnan varmistamiseksi, ja että niistä tiedotetaan riittävästi. Muussa tapauksessa voi menettelyjen käyttö jäädä vähäiseksi. Esimerkiksi Cuporen vuonna 2021 päättyneessä tekijänoikeuden yhteishallinnointia koskevassa tutkimuksessa todettiin, että Patentti- ja rekisterihallituksen rooli yhteishallinnointia koskevien riita-asioiden hoitamisessa ei ollut yleisesti tunnettu ja siihen varatut taloudelliset resurssit olivat riittämättömät¹¹.

Lakiehdotuksen luonnoksessa ehdotettiin, että erimielisyyksien ratkaisumenettely perustettaisiin Patentti- ja rekisterihallituksen yhteyteen, kuten Ruotsissa tehtiin. Nyt hallituksen esityksen mukaisesti vaihtoehtoisista riidanratkaisumenettelyistä vastaava taho olisi opetus- ja kulttuuriministeriö, jolla olisi tehtävän hoitamisen vaatimat tekniset ja toiminnalliset edellytykset. Lakiehdotuksessa todetaan myös, että käsittelypyyntöjen jakaminen esteettömille ja puolueettomille tekijänoikeutta tunteville asiantuntijoille vaatisi pienemmät kiinteät kustannukset kuin uuden viranomaisen perustaminen. Lisäksi tehtävästä ei tulisi ylivoimainen sivutoimisesti toimiville henkilöille, jos asiantuntijoiden määrä on riittävän suuri. Cupore pitää hyvänä sitä, että tällaiset näkökohdat otettiin huomioon. Cupore katsoo, että valtioneuvoston asetuksella, jolla annetaan tarkemmat säännökset vaihtoehtoisesta menettelystä ja siihen osallistuvien asiantuntijoiden nimeämisestä, voitaisiin määrittää myös määräaika asiantuntijan suosituksen antamiselle erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Tällä tavalla voitaisiin varmistaa, että tehtävään osoitetut resurssit ovat jatkossa riittävät.

Helsingissä 11. toukokuuta 2022

Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore

		
Marjo Mäenpää	Tiina Kautio	Nathalie Lefever
johtaja	projektipäällikkö	tutkija

¹¹ Lefever, T. & Oksanen-Särelä, K. (2021). *Tekijänoikeuden yhteishallinnointi ja hyvän hallintotavan periaatteet – Suomalainen näkökulma*. Cuporen verkkojulkaisuja 68. <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/tekijaenoikeuden-yhteishallinnointi-ja-hyvaen-hallintotavan-periaatteet>